

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 10P/161/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621204808
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Špak
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2022:7621204808.5

Uznesenie

Okresný súd Spišská Nová Ves v právnej veci maloletého dieťaťa J. J., F.. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Mesto Spišská Nová Ves, dieťa rodičov: matka S. P., F.. XX.X.XXXX, T. J. X a otec S. J., F.. XX.X.XXXX, trvale bytom Mesto Spišská Nová Ves, t.č. bytom A. XXX, U., v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, Odborárov 53, Spišská Nová Ves na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í výrok I. rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 14P/173/2018 v časti miesta výkonu ústavnej starostlivosti maloletého J.Q.O. J., F.. XX.XX.XXXX, a to tak, že na výkon ústavnej starostlivosti zaraďuje mal. J. J. S.É. B. U., W. X, XXX XX U..

II. Súd m e n í výrok II. rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 14P/173/2018 v časti miesta platenia výživného na mal. J. J., F.. XX.XX.XXXX, a to tak, že matka S. P., S.. P., F.. XX.XX.XXXX a otec S. J., F.. XX.XX.XXXX, sú každý samostatne povinní prispievať na výživu mal. J. J., F.. XX.XX.XXXX mesačne minimálnym zákonným výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrované dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia, ktoré výživné je každý z rodičov na maloleté dieťa p o v i n n ý uhrádzať vždy do 25-tého dňa v mesiaci vopred na účet S. B. U., W. X, XXX XX U..

III. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom zo dňa 07.10.2021 sa navrhovateľ domáhal, aby súd zmenil zariadenie na výkon ústavnej starostlivosti u mal. J. J., F.. XX.XX.XXXX. Navrhovateľ vo svojom návrhu uviedol, že u mal. J. bola rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová ves, sp. zn. 14P/173/2018 z 07.10.2021, právoplatným dňa 26.09.2018, nariadená ústavná starostlivosť a na jej výkon bol mal. J. zaradený do Centra pre deti a rodinu W..

X. Navrhovateľ odôvodnil svoj návrh tou skutočnosťou, že po prijatí mal. J. do CDR W., toto zariadenie hodnotilo mal. J. ako bezproblémového. Následne, po adaptácii, sa začali u mal. J. prejavovať prvé črty problémového správania, afektívne raptý, kedy bolo nutné volať RZP a následne ho umiestniť na psychiatrické oddelenie. Aj po prepustení bolo badať u mal. J. verbálna a brachiálna agresia a opakovane bolo potrebné privolať políciu a RZP. Z tohto dôvodu bolo potrebné riešiť vzniknutú situáciu a preto bol Uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 4P/181/2020 mal. J. neodkladným opatrením umiestnený do Diagnostického centra S., z ktorého bola vypracovaná záverečná správa, ktorá tvorí prílohu tohto podania. Na základe tejto záverečnej správy B. W. konštatovalo, že nie sú schopní zabezpečiť mal. J. také podmienky, aké boli doporučené v záverečnej správe. Uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 4P/181/2020 bolo Uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 4P/10/2021 zrušené. Navrhovateľ ďalej uviedol, že mal. J. si vyžaduje individuálny výchovno - liečebný prístup a preto umiestnenie v bežnom CDR sa neodporúča. Dňa 30.08.2021 boli zo strany mal. J. zaznamenané ďalšie útoky voči mladšiemu chlapcovi s mentálnym postihnutím. Maloletý J. bol

dôsledne poučený o ďalších možných následkoch svojho správania. Dňa 09.09.2021 odstúpilo CSR W. súhlas Reedukačného centra Hlohovec s umiestnením mal. J. do ich zariadenia. Na základe týchto skutočností navrhovateľ navrhol súdu, aby zmenil miesto výkonu ústavnej starostlivosti u mal. J. na Reedukačné centrum U..

X. Navrhovateľ k svojmu návrhu priložil Správu CDR W. z 27.09.2021, vyjadrenie CDR W. k správe z diagnostického pobytu mal. J. v Diagnostickom centre Ružomberok z 08.12.2020, správu Diagnostického centra Ružomberok z 08.04.2021, správu z Diagnostického centra Ružomberok z 04.12.2020 s doporučením zrušenia neodkladného opatrenia, súhlas Reedukačného centra Hlohovec z 25.08.2021 s prijatím mal. J..

X. Uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves, č. k. 10P/161/2021-18 súd ustanovil mal. J. kolízneho opatrovníka Mesto Spišská Nová Ves.

5. Uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves, č. k. 10P/161/2021-24 súd vyzval matku, otca a kolízneho opatrovníka na vyjadrenie k návrhu navrhovateľa doručeného súdu dňa 07.10.2021 v lehote 10 dní.

6. V zmysle výzvy súdu na č. I. 24 sa k návrhu nikto nevyjadril.

7. Súd lustraval pobyt otca a matky dopytom cez Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves a Trebišov, Sociálnu poisťovňu, ZVJS, správcu dane, Obec Stankovce a Obvodné oddelenie PZ Spišská Nová Ves, nakoľko z adresy podľa REGOB návrh na začatie konania nebol doručený do vlastných rúk. Súd sa zistil pobyt otca na adrese A. XXX, U..

8. Súd vykonal dokazovanie požiadanim o zaslanie správy o priebehu výkonu ústavnej starostlivosti Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves o prešetrenie pomerov v CDR W..

X. Súd doručil matke návrh spolu prílohami postupom podľa §116 ods. 2 CSP, nakoľko sa nepodarilo zistiť miesto pobytu matky. Návrh s prílohami bol matke doručený 28.04.2022.

10. Súd vo veci vytyčil pojednávanie na deň 09.05.2022, na ktoré riadne predvolal Navrhovateľa, matku z adresy podľa REGOB, cez úradnú tabuľu súdu a prostredníctvom webového sídla, otca z adresy pobytu na adrese A. XXX, U., kolízneho opatrovníka na ktorom zistil nasledovný skutkový stav:

a. mal. J. bola rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves, č. k. 14P/173/2018 nariadená ústavná starostlivosť a na jej výkon sa mal. J. umiestnil do Detského domova Detské mestečko W. (t. č. Centrum pre detí a rodinu W.)

b. po prvotnej adaptácii sa u mal. J. začali prejavovať známky poruchy správania. Mal. J. začal byť agresívny voči spolužiakom, nespolupracoval s vychovávateľmi, bolo potrebné privolať RZP a umiestniť ho na psychiatrickom oddelení.

c. Z dôvodu správania mal. J., súd Uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 4P/181/2020 bol mal. J. umiestnený do Diagnostického centra Ružomberok za účelom zistenia príčin porúch správania. Na základe tohto pobytu vypracovalo Diagnostické centrum Ružomberok záverečnú správu, v zmysle ktorej vyplynulo, že mal. J. vyhovoval skôr menším kolektív, má infantilné správanie, aj pri najmenšom náznaku kritiky dokázal prejsť do agresie, vyrušoval spolužiakov, pútal na seba pozornosť rôznymi pokrikmi, mal veľmi pomalé pracovné tempo. V škole vykazoval podpriemerné výsledky, jeho vedomosti nedosahujú úroveň žiaka X. ročníka. Mal. J. má prudké zmeny nálad, pri záťažových situáciách dochádza k hromadeniu tenzie, je výrazne egocentrický, snaží sa o sebaaprezentáciu. Motiváciou je pre ňo úspech. V zmysle záverov z psychologického vyšetrenia je aktuálny intelektový stav mal. J.F. v pásme mentálnej subnormy, verbálna a neverbálna zložka inteligencie je v norme. Na základe týchto skutočností Diagnostické centrum Ružomberok v správe z 04.12.2020 doporučilo:

i. začleniť mal. J.Á. do skupiny s malým počtom členov

ii. pokračovať v psychologickom vedení a pedopsychiatrickej liečbe

iii. pri agresívnom prejave pristupovať s pokojnou komunikáciou, oddeliť ho od podnetov, ktoré ho rozrušili

iv. dôsledná kontrola, nie formálna, aj so záujmom o jeho osobu

v. posilňovať jeho pozitívne prejavy v správaní

vi. vhodné formy správania podporovať odmenením

vii. venovať čas jeho voľno časovým aktivitám

viii. nedirektívny a citlivý prístup

ix. využívať priateľský dialóg a potreba oceniť jeho úspech a schopnosti pred kolektívom.

d. Dodatkom k správe Diagnostického centra Ružomberok z 24.03.2021 Diagnostické centrum Ružomberok doporučilo mal. J. počas štúdia na strednej škole osobného asistenta, pričom zotrvalo na svojich predchádzajúcich záveroch zo správy z 04.12.2020

e. CDR W. k vyjadreniu Diagnostického centra Ružomberok uviedlo, že toto zariadenie opakovane pristupovalo k mal. J. v zmysle odporúčaní Diagnostického centra Ružomberok, avšak bez efektu. Podľa

ich názoru je mal. J. pre seba aj pre okolie nebezpečný, opakujú sa fyzické útoky na zamestnancov školy, zariadenia, spolužiakov a spolužiačky, dokonca jedna zamestnankyňa z dôvodu jeho útoku požiadala o skončenie prac. pomeru.

f. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves správou zo dňa 04.04.2020 prešetril pomery u mal. J., pri ktorom zistil, že mal. J. je žiakom J. H. v odbore aranžér kvetín, viazač. Jeho správanie je problematické, v mesiaci november 2021 došlo k incidentu s psychológom, ktorý odmietol požiadavku mal. ísť von z budovy, mal. J. reagoval na nesplnenie požiadavky vulgárnymi nadávkami na psychológa, následne odišiel do svojej izby, kde sa pokúšal vyskočiť z okna. Počas Vianoc bol na krátkom pobyte u starej mamy, spočiatku pobyt prebiehal bez ťažkostí, avšak postupom času vznikali konflikty medzi ním a jeho mladším bratom. CDR uvádza, že mal. J. si vyžaduje individuálny prístup, ktorý mu CDR nevie zabezpečiť. Stará matka uvádza, že nie je v jej silách vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť o mal. J..

11. Podľa §111 CMP I) „V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o ústavnej starostlivosti a iných výchovných opatreniach

12. Podľa §120 ods. 1 CMP „Súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b) až d), h) a i), inak rozhoduje vo veci samej uznesením.“

13. Podľa §120 ods. 3 CMP „Rozhodnutie okrem všeobecných náležitostí obsahuje aj poučenie o spôsoboch jeho výkonu“

14. Podľa §54 ods. 1 ZR „Náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti“

15. Podľa §54 ods. 5 ZR „Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov“

16. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že návrh navrhovateľa je dôvodný. Súd zistil, že správanie mal. J. je vysoko problematické, má problémy so začlenením do kolektívu, voči spolužiakom, spolužiačkam a iným autoritám sa správa vulgárne, pričom nie sú ojedinelé ani fyzické útoky. Boli prítomné aj suicidiálne sklony, aj keď boli neskôr mal. J. vysvetlené ako nemyslené vážne. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že mal. J. je nutné umiestniť do reedukačného centra U., a to predovšetkým z dôvodu, že toto zariadenie sa zameriava na výchovu a vzdelávanie detí s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu, u ktorých boli zistené také závažné poruchy správania a nedostatky v sociálnej prispôsobivosti, ktoré spôsobujú to, že ich výchova sa nedá zvládnuť bežnými metódami a prostriedkami v iných školách a zariadeniach, ich sanácia cieľenými reedukačno-terapeutickými intervenciami. Zo záverečnej správy Reedukačného centra Ružomberok z 04.12.2020, v znení jej dodatku z 24.03.2021 vyplynulo, že mal. J. má závažné poruchy správania a sociálneho vývinu a že jeho výchova nie je zvládnuteľná bežnými prostriedkami a metódami výchovy, ktoré poskytuje CDR, teda súčasné zariadenie na výkon ústavnej starostlivosti. Z tohto dôvodu sa súd stotožnil s názorom navrhovateľa, ktorý bol súdu dostatočným spôsobom preukázaný a návrhu navrhovateľa vo výroku č. I. tohto rozhodnutia vyhovel a to tak, že mal. J. zaradil na výkon ústavnej starostlivosti do reedukačného centra U..

XX. Z tohto dôvodu sa súd obligatórne sa zaoberal aj možnosťou zrušenia ústavnej starostlivosti a nariadenia náhradnej osobnej starostlivosti, ktorú by mohol prípadne u starej mamy. Z obsahu súdneho spisu však vyplynulo, že stará mama vzhľadom na správanie mal. J., nemá možnosti na výkon náhradnej osobnej starostlivosti. Súd pripomína, že mal. J. je aj voči blízkym osobám agresívny a nevypočítateľný a preto súd ustálil, že aj v súčasnej dobe trvajú dôvody na pokračovanie v ústavnej starostlivosti.

18. Vzhľadom k skutočnosti, že týmto rozhodnutím došlo k zmene zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, súd vo výroku č. II. zmenil aj prijímateľa vyživovacej povinnosti rodičov. Súd pripomína, že týmto rozhodnutím vyživovacia povinnosť rodičov nezaniká, mení sa iba prijímateľ výživného.

19. Podľa §52 CMP „žaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak“

20. Podľa §57 CMP „o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.“

21. Predpokladom priznania nároku na náhradu trov konania je procesný návrh účastníka konania. Vzhľadom k skutočnosti, že žiadnej procesný návrh nebol zo strany účastníkov do súdneho spisu produkovaný, súd rozhodol, že žaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorému rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 odseku 1 CSP (viď. vyššie), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.